

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ,
ΑΥΤΑΡΧΙΚΟΣ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

ΤΟΠΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Γλωσσική επιμέλεια: Όλγα Παπακώστα
Σελιδοποίηση: Μαρίνα Μπίτσικα
Εξώφυλλο: ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

© 2021, Εκδόσεις Τόπος, Απόστολος Καψάλης, Βαγγέλης Κουμαριανός
& Νίκος Κουραχάνης

για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο

[Οι εκδόσεις Τόπος είναι εμπορικό σήμα της ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ Α.Ε.]

ISBN: 978-960-499-393-2

Κεντρική διάθεση:
Πλαπούτα 2 & Καλλιδρομίου
11473, Αθήνα
Τηλ.: 210 8222835-856
Fax: 210 8222684

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

www.toposbooks.gr

Επιστημονική επιμέλεια
Απόστολος Καψάλης
Βαγγέλης Κουμαριανός
Νίκος Κουραχάνης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ,
ΑΥΤΑΡΧΙΚΟΣ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1Α. Ένας κόσμος σε αναταραχή: Η κοινωνική πολιτική σε συνθήκες πανδημίας.....	11
Απόστολος Καψάλης, Βαγγέλης Κουμαριανός και Νίκος Κουραχάνης	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1Β. Νεοφιλελευθερισμός, ατομική ευθύνη και αυταρχικοποίηση της κοινωνικής πολιτικής.....	27
Απόστολος Καψάλης, Βαγγέλης Κουμαριανός και Νίκος Κουραχάνης	

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Αυταρχισμός, εξαναγκασμός και κοινωνική πολιτική.....	53
Bill Jordan	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. «Αφήνοντας τον ιό να εξαπλωθεί»: Ένα δόγμα διαχείρισης της πανδημίας για το φιλελεύθερο-απολυταρχικό καθεστώς συσσώρευσης.....	71
Théo Bourgeron	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Ο νεοφιλελευθερισμός στον απόηχο της Covid-19.....	91
Miloš Šumonja	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις της πανδημίας.....	109
Κώστας Δημουλάς	

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Πολιτικές αυταρχικού νεοφιλελευθερισμού στην ελληνική κοινωνική ασφάλιση.....	131
Βαγγέλης Κουμαριανός	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Ανεργία, πολιτική απασχόλησης και πανδημική κρίση στην Ελλάδα: Διατήρηση της απασχόλησης και πλήρης απορρύθμιση της αγοράς εργασίας.....	155
Μαρία Καραμεσίνη	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Εργασιακές σχέσεις και πανδημία σε συνθήκες αυταρχικού νεοφιλελευθερισμού	181
Απόστολος Καψάλης και Γιάννης Κουζής	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Από τη λιτότητα στην πανδημία: Συνδικαλιστική δράση, κινηματική ύφεση, ανθεκτικότητα	209
Δημήτρης Παπανικολόπουλος και Δημήτρης Κατσορίδας	

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Υγεία, κοινωνικός αποκλεισμός και πανδημία	241
Ανδρέας Φερώνας και Χαράλαμπος Οικονόμου	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Η κρίση δημόσιας υγείας ως κρίση ασφάλειας	267
Δημοσθένης Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος, Ευθυμία Μακρίδου και Μιχάλης Πουλμπάς	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. Η εκπαιδευτική πολιτική στην εποχή της πανδημικής κρίσης: Όψεις και διακυβεύματα μιας υβριδικής βιοπολιτικής ελέγχου και αποξένωσης	291
Νίκος Φωτόπουλος	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. Ο «Πτωχευτικός Νόμος» ως όψη αυταρχικού νεοφιλελευθερισμού και ατομικής ευθύνης την περίοδο της πανδημίας Covid-19	313
Δέσποινα Παπαδοπούλου και Νίκος Κουραχάνης	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14. Η μεταναστευτική/προσφυγική κινητικότητα στα χρόνια της πανδημίας: Η κρίση πριν και μετά	331
Γεωργία Σπυροπούλου, Δημήτρης Παρσάνογλου, Νίκος Τριμικλιγιώτης και Βασίλης Σ. Τσιάνος	

ΑΝΤΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

Η κοινωνική πολιτική σε συμπληγάδες: Από τη νεοφιλελεύθερη λιτότητα στην αυταρχική διαχείριση της πανδημίας	347
Απόστολος Καψάλης, Βαγγέλης Κουμαριανός και Νίκος Κουραχάνης	

Βιογραφικά συγγραφέων	355
------------------------------------	-----